

รองผอ.เกตนันท์สินี โกมลไสย

โรงเรียนสนามบิน

ดิฉันนางเกตนันท์สินี โกมลไสย รองผู้อำนวยการโรงเรียนสนามบิน ที่โรงเรียนสนามบินเราเริ่มจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะมาทำความเข้าใจเรื่องการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา นั่นก็คือ ร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมทำ ที่นี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของเราเริ่มที่คุณครู คุณครูทุกคนจะต้องมาจูนคลื่นให้เข้าใจตรงกันว่าแท้ที่จริงแล้วหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างไรและเราจะนำมาใช้อย่างไร ให้คำนิยามที่ตรงกัน มาตีความว่าเราจะนำไปใช้ในโรงเรียนอย่างไร อันดับแรกจะเริ่มที่คุณครู คุณครูของเราเป็นจิตอาสาที่ได้ไปร่วมประชุมกับดร.ปริญญ์ พิบูลสรวุฑ โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีอาสาสมัครไป 10 คน ในส่วนนี้ก็กลับมาเป็นแกนนำหลักของเราในการที่จะให้คำนิยามในการน้อมนำหลักปรัชญามาใช้ เราก็มาให้ความรู้ก่อนและก็มาวางแผนร่วมกันว่าเราจะน้อมนำเอาทางใดบ้าง เราก็มาคิดว่าจริงๆ แล้วหลักปรัชญา ก็คือหลักคิดในการทำงานหรือในการดำรงชีวิต ในโรงเรียนเราจะทำอย่างไรบ้าง ส่วนการเกษตรนี้เราตัดไปได้เลยเพราะเราไม่สามารถปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ได้ เกษตรทฤษฎีใหม่ที่ศูนย์เรียนรู้ของปราชญ์ชาวบ้านเขาทำกันเราทำไม่ได้แน่นอน แต่จะมีกิจกรรมอื่นใหม่ที่จะมาเสริม เราก็ช่วยกันมาคิด เราก็ตัดสินใจได้ว่า สิ่งที่จะยั่งยืนที่สุดคือ การทำแผนบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกรายวิชา ทุกชั่วโมง นั่นคือเป็นภารกิจของคุณครูและผู้บริหารก็กำกับติดตาม ส่วนนักเรียนก็จะได้รับการกิจจากคุณครู จนกระทั่งหลายโรงเรียนบอกว่าเป็นชีวิตประจำวัน แต่ของเราเป็นวิถีชีวิตซึ่งก็ค่าเดียวกัน จนกลายเป็นวิถีชีวิตของแต่ละคนที่ทำหน้าที่ ผู้บริหารก็ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหาร คุณครูก็จัดการเรียนการสอน ซึ่งไม่ใช่จัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น เรายังทำกิจกรรมควบคู่กันไปอีก เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมต่างๆ ที่ท่านทำอยู่แล้วแต่บริบทของโรงเรียนว่าท่านมีบุคลากรที่พร้อมด้านใด คือนำหลักปรัชญา 3 ห่วง 2 เงื่อนไข และ 4 มิติเข้าไปในการทำกิจกรรม บอกต่อกันๆ แม้แต่กีฬา กีฬาดี กีฬาเด่น ท่านก็น้อมนำเข้าไปได้ แต่ต้องบอกต้องสอนอะไรคือพอประมาณ อะไรคือเหตุผล อะไรคือภูมิคุ้มกัน เราจะสืบสานวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมอย่างไรถึงจะยั่งยืนพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง อันนี้ก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ครู และนักเรียน นอกจากนั้นเรายังไม่ได้ละเลยผู้ปกครอง ผู้ปกครองก็ต้องช่วยเราด้วยในการน้อมนำ เราสร้างผู้ปกครองเครือข่ายไว้ทุกระดับชั้น ผู้ปกครองเครือข่ายจะได้ขยายสู่ผู้ปกครองเหมือนกัน และท่านคงเคยได้ยินว่า “วินัยเริ่มที่บ้าน สอนลูกหลานให้มีวินัย”

จะเห็นได้ว่าการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้เป็นวิถีชีวิตที่อยู่ที่บ้านและโรงเรียน เพราะฉะนั้น ในการที่จะถูกประเมินหรือมีผู้มาศึกษาดูงานมาสอบถามนั้น เชื่อว่าผลผลิตของเราคือนักเรียนเป็นสำคัญที่จะตอบได้ว่าเขาทำอย่างไร ไม่ใช่ตอบจากคำนิยาม แต่ตอบได้ว่าเขาทำเพราะอะไร ทำเพื่ออะไร ฉะนั้น

ที่โรงเรียนสนามบินต้องร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมประเมินและร่วมตัดสินใจ ชื่นชมยินดีด้วยกัน และในที่สุดก็กลายเป็นวิถีชีวิต แล้วก็กัดไม่ปล่อยนั่นคือความยั่งยืน

ถอดบทเรียนโดย ดร.ฤทธิไกร ไชยงาม

กระบวนการขับเคลื่อนเป็นศูนย์การเรียนรู้ฯ แบ่งเป็น 3-4 ชั้น นิยาม ความสำเร็จ นำไปปฏิบัติและประเมิน
ชั้นนิยามของโรงเรียนสนามบิน โดยให้ครูจิตอาสา 10 คน ไปเรียนรู้กับโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง กลับ
มาแล้วให้ครู 10 คนนี้มาทำหน้าที่ให้นิยามกับครูคนอื่น ๆ แล้วทั้งหมดนี้ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน” แสดงว่า
ทุกขั้นตอนท่านเน้นความร่วมมือ พอนิยามเสร็จ มาคิดอะไรให้ตรงกันเสร็จ ในกระบวนการที่ท่านทำนิยาม
วางแผนร่วมกัน มีการทำแผนบูรณาการทุกรายวิชา จะต้องแทรกใส่ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปเป็น
ส่วนใหญ่ แต่ถ้าท่าน ผอ. ชัดตั้งแต่แรกครูก็จำเป็นต้องทำทุกคน กำหนดทุกรายวิชาผมว่าเกิดเหมือนกันนะ ชั้นที่
3 ท่านตีความและสอนให้เข้าใจถึงหลักการ โรงเรียนสนามบินพูดถึงคำว่าวิถีชีวิตของนักเรียน ของครูทุกคน และ
กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนทำเป็นประจำ เช่น กิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรม
ลูกเสือหรืออะไรต่างๆ แทรกเข้าไปหมดในทุกกิจกรรม

โรงเรียนโพธิทองก็เด่นเรื่องกิจกรรมมากๆ ยึดโยงอย่างไร อย่างกิจกรรมเมื่อวานท่านผอ. วัฒนชัยเล่าว่า
โรงเรียนจัดกิจกรรมในโรงเรียนโดยให้ทุกคนมาลงนามถวายพระพร ลงนามเสร็จก็เอาไปถวายผ่านราชเลขา
สำนักราชเลขา ก็ส่งหนังสือกลับมา มันเป็นเรื่องรายละเอียดเล็กๆ ที่ผู้บริหารมองเห็นว่ามันรวมใจกันได้ แต่
ว่าเป็นกิจกรรมที่ท่านใช้คำว่า “เสริมคุณค่าทางใจ” ตรงนี้อาจจะแลกเปลี่ยนกันว่ามีเทคนิคอย่างไร และเน้น
คำถามเหมือนกัน ว่าทำอะไร ทำไปทำไม ทำอย่างไร เพื่ออะไร เสมอทุกขั้นตอนและอีกเรื่องคือทุกโรงเรียนสอน
อยู่ในคำพูดคือ ทุกโรงเรียนมีชุมชนหรือผู้ปกครองเข้ามาร่วมด้วย